

Plejeplan for Sydhavnstippen 2025-2026

Baggrund

Sydhavnstippen er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 som naturtypen overdrev. Den sydlige del af området er fredet i Kalvebodkilefredningen. Varetagelsen af området, herunder naturplejen, organiseres af [Partnerskabet Tippen Syder](#), som har eksisteret siden 2008, og som består af grundejer By & Havn samt relevante foreninger, organisationer og kommunale instanser¹.

Formål

Formålet er at øge biodiversiteten og arbejde hen imod en mere selvforvaltende natur med helårsgræsning med blandet dyrehold. Hensigten er at virkeliggøre Partnerskabet Tippen Syders [Vision for Sydhavnstippen](#) vedtaget i 2021. Der er særligt fokus på at presse vedplanter tilbage, bekæmpe invasive arter (og andre problemarter) og sikre det rette græsningstryk.

For at fremme visionen arbejdes der på sigt så vidt muligt hen imod anbefalinger i [det naturfaglige notat fra Natur360](#), hvori der anbefales sammenlægning af folde, helårsgræsning af hele arealet, undtagelsesvis tilskudsfodring, samgræsning af græssere og browsere, minimering af fåregræsning til fordel for geder, heste og/eller kvæg, samt et højere græsningstryk for at fremme biodiversiteten.

Plejeplanen bygger ovenpå den viden, der er samlet i [Plejeplan for Sydhavnstippen 2012-2022](#).

Plejetiltag

Afgræsning

Afgræsningen består af samgræsning med geder, får og alpakaer – og som forsøgsordning også mindre heste i mobile folde.

Da dyresammensætningen ikke lever op til Natur360s anbefalinger i 2025-2026, sammenlægges foldene ikke i perioden. I stedet går dyrene i nordfolden om sommeren (fra april-maj til september-oktober) og i sydfolden om vinteren (fra september-oktober til april-maj).

Antallet af får nedskaleres med 4-6 får om året, således at der i foråret 2025 udsættes omtrentlig 27 får i nordfolden. Antallet af geder øges tilsvarende med 4-6 om året, så der i foråret 2025 udsættes omtrentlig 5 geder. Antallet af alpakaer holdes uændret på omtrentlig 5 dyr. I foråret 2026 udsættes der således omtrentlig 22 får, 10 geder og 5 alpakaer.

Som forsøgsordning etableres en eller to mobile folde i nordfolden med henblik på at bekæmpe sildig gyldenris med mindre heste eller evt. får og/eller geder. Foldene efterlever gældende lovkrav til heste med en minimumsstørrelse på 1.000 m².

¹ Partnerskabet Tippen består i dag af: [By & Havn](#), [Kgs. Enghave Lokaludvalg](#), [Sydhavnstippen Naturpleje](#), [Københavns Naturskole](#), [SydhavnsCompagniet](#), [Friluftsrådet \(KBH\)](#), [Danmarks Naturfredningsforening \(KBH\)](#), [Børnenes Dyremark](#), [Grøn Agenda Sydhavn](#)

Der kan gøres begrænsede forsøg med kvashegn på nord-Tippen, som erstatning for mobile hegn. De mobile hegn flyttes når sildig gyldenris skønnes at være overvejende udryddet.

Manuel naturpleje

Overordnet skal plejen fremme landskabsstrukturen som angivet på vedlagte kort og udføres i samspil med afgræsningen. Vedplanter trænges tilbage på de åbne arealer med henblik på at fremme naturtypen overdrev. [\[tekst om metoder og jordforurening senere\]](#).

Blandt de træer som skånes i de åbne områder prioriteres ældre og gamle træer (gerne døende og døde) af hjemmehørende arter som tjørn, eg, bøg, røn etc.

Udryddelse af invasive plantearter² har høj prioritet. I anden række kommer bekæmpelse af ikke-hjemmehørende potentielle problemarter³. [\[tekst om metoder og jordforurening senere\]](#).

Høslæt udføres på de markerede arealer med prioritering af sydfolden og Sommerfugleengen, fordi blomstrende urter her ikke ædes af dyrene (især fårene) i vækstsæsonen. Afbrænding udføres forsøgsvist på de markerede arealer nær kysten. På de samme angivne arealer suppleres desuden med høslæt.

På de åbne arealer kan førne og vissent græs med fordel fjernes om vinteren.

De prioriterede vandrestier jf. kortet holdes åbne og farbare med beskæring. Øvrige stier holdes nogenlunde farbare efter skøn. Træflis kan bruges på mudrede stier hvis fremkommeligheden ikke kan sikres med beskæring og flytning af stien

Den afskårne biomasse beholdes på Tippen og placeres med passende variation til gavn for biodiversiteten. En væsentlig del placeres i grænseflader mellem bevoksninger og åbne arealer. Bunkerne kan variere i størrelse og bestå både af store og findelte grene. En del stammer kan med fordel placeres solåbent.

Assisteret såning kan foretages af relevante aktører efter forhåndsgodkendelse af By & Havns repræsentant i Partnerskabet Tippen Syder. Både frøenes oprindelse, så-lokalitet og angivelse af specifikke arter, har betydning for vurderingen.

Formidling

Fordelene ved helårsgræsning med geder, heste og kvæg, frem for får, samt undtagelsesvis tilskudsfodring, formidles til brugere af Tippen for at fremme partnerskabets vision.

Særlige forhold

Naturplejen varetages hovedsageligt af frivillige.

Der foregår større anlægsprojekter, der påvirker området i planperioden. HOFOR Valby Skybrudstunnel er planlagt færdig i 2027 og Sund & Bælts sporudvidelse er planlagt færdig i 2028.

² Invasive plantearter indberettet på arter.dk: Kæmpe-bjørneklo, Sildig gyldenris, Japan-pileurt, Rynket rose, Armensk brombær og Glansbladet hæg.

³ Eksempler på ikke-hjemmehørende potentielle problemarter indberettet på arter.dk: Pastinak, Almindelig snebær, Skvalderkål, Ensidig klokke og Gærde-kartebolle.

Evaluering

Plejetiltag i planperioden evalueres i efteråret 2025.

Bilag: Plejekort over Sydhavnstippen.

